

Modelong Banghay-Aralin sa Araling Panlipunan

Kuarter 3

Aralin

7

Modelong Banghay-Aralin sa Araling Panlipunan 8
Kuwarter 3: Araling 7 (Linggo 7)
TP 2024-2025

Ang materyal na ito ay inilaan lamang para sa paggamit ng mga guro na kalahok sa pilot implementation ng MATATAG K to 10 Curriculum sa Taong-Panunurang 2024-2025. Layunin nito na tumulong sa paghahatid ng mga nilalaman, pamantayan, at mga kasanayang pampagkatuto ng kurikulum. Ang anumang hindi awtorisadong pagkopya, pamamahagi, pagbabago, o paggamit ng materyal na ito labas sa itinakdang saklaw ay mahigpit na ipinagbabawal at maaaring magresulta sa angkop na mga mga legal na hakbang at kaparusahan.

Ang mga akda na ginamit sa materyal na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahinulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga bumuo ng materyal ang karapatang-arang iyon..

Mga Tagabuo

Manunulat:

- Piedad O. Diola

Tagasuri:

- Ma. Victoria Culminas - Colis, PhD.

Mga Tagapamahala

Philippine Normal University
Research Institute for Teacher Quality
SiMERR National Research Centre

Pinagsikapang tiyakin ang kawastuhan ng mga impormasyon na nasa materyal na ito. Para sa mga katanungan o puna, maaari pong sumulat o tumawag sa Tanggapang ng Direktor ng *Bureau of Learning Resources* sa pamamagitan ng pagtawag sa mga numero ng telepono (02) 8634-1072 at 8631-6922 o sa pamamagitan ng email sa blr.od.@deped.gov.ph.

BANGHAY ARALIN

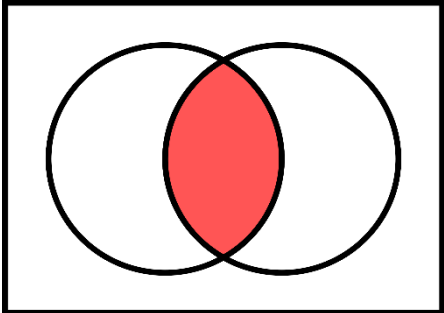
ARALING PANLIPUNAN, KUWARTER 3, LINGGO 7, BAITANG 8

I. NILALAMAN NG KURIKULUM, PAMANTAYAN, AT MGA KASANAYAN SA ARALIN	
A. Mga Pamantayang Pangnilalaman	Naipamamalas ang pag-unawa at pagpapahalaga sa mga pangyayari at isyung pampolitika sa daigdig na nagpapatatag sa diwa ng demokrasya ng mga mamamayan
B. Mga Pamantayan sa Pagganap	Nakalilikha ng adbokasiyang may kaugnayan sa mga isyu at hamong pampolitika at pansibiko na nagpapatatag sa diwa ng demokrasya
C. Mga Kasanayan at Layuning Pampagkatuto	<i>Mga Kasanayan</i> Natataya ang kalagayan ng daigdig sa pagwawakas ng “Cold War” 1. Naipaliliwanag ang mga dahilan, epekto at implikasyon ng pagkakabuwag ng Soviet Union. 2. Natatalakay ang mga patakarang politikal na ginamit ng Soviet Union sa panahon ng “Cold War”. 3. Nahihinuha ang implikasyon ng pagwawakas ng “Cold War” sa buong daigdig.
C. Nilalaman	Ang Daigdig Matapos ang Cold War: Pagkakabuwag ng USSR
D. Integrasyon	Kapangyarihan, Awtoridad, at Pamamahala (Power, Authority, and Governance)

II. BATAYANG SANGGUNIAN SA PAGKATUTO
Wachtel, A. B. , Riasanovsky, . Nicholas V. , Hosking, . Geoffrey Alan , Vodovozov, . Sergey Arsent'yevich , Raeff, . Marc , Taruskin, . Richard , Lieven, . Dominic , Seton-Watson, . Hugh , Hellie, . Richard , Medvedkov, . Yuri V. , Medvedkov, . Olga L. , Keenan, . Edward Louis , McCauley, . Martin and Dewdney, . John C. (2024, May 23). Russia. Encyclopedia Britannica. https://www.britannica.com/place/Russia Ball, T. and Dagger, . Richard (2024, May 16). communism. Encyclopedia Britannica. https://www.britannica.com/topic/communism

Britannica, T. Editors of Encyclopaedia (2024, March 20). *glasnost*. Encyclopedia Britannica. <https://www.britannica.com/topic/glasnost>

Britannica, T. Editors of Encyclopaedia (2024, March 20). *perestroika*. Encyclopedia Britannica. <https://www.britannica.com/topic/perestroika-Soviet-government-policy>

III. MGA HAKBANG SA PAGTUTURO AT PAGKATUTO		MGA TALA SA GURO
A. Pagkuha ng Dating Kaalaman	Unang Araw 1.Maikling Balik-aral Gawain: Paghambingin ang mga pagkakatulad at pagkakaiba ng Korean War at Vietnm War sa mga sumusunod na kategorya: Gamitin ang Venn Diagram sa gawaing ito. A. Dahilan ng Pagsiklab ng Digmaan B. Epekto ng mga digmaan sa mamamayan ng dalawang bansa C. Epekto ng mga digmaan sa kasalukuyang kalagayan ng South Korea at Vietnam	
B. Paglalahad ng Layunin	1. Paglinang sa Kahalagahan sa Pagkatuto sa Aralin Gawain: MAPAhambing (<i>Tingnan sa pahina 1 ng Sagutang Papel</i>) 2. Paghawan ng Bokabolaryo sa Nilalaman ng Aralin Gawain: On Board Panuto: Pangkatin ang mga konsepto ayon sa wastong pagkakatala. Ilagay sa pisara/white board ang mga sagot. hal. isang bukas na pag-uusap sa politika at lipunan <i>*magdagdag pa ng ilan gamit ang mga nakatala</i> gawin din ito para sa Perestroika at Komunismo USSR – Union Soviet Socialist Republic o kilala din sa tawag na Unyong Sobyet (Soviet Union).	

	Komunismo - pampulitikang at pang-ekonomiyang doktrina na ang mga pangunahing paraan ng produksyon, tulad ng pagmimina at mga pabrika, ay pag-aari at kontrolado ng mamamayan. Glasnost - patakaran ng bukas na pag-uusap sa pampulitika at panlipunan na mga isyu. Ito ay itinatag ni Mikhail Gorbachev noong kalagitnaan ng taong 1980's upang pinasimulan ang demokratisasyon ng Soviet Union. Sa panahong pinatutupad ang patakarang ito, nagkaroon ng pangunahing pagbabago sa pampulitikang istraktura ng Soviet Union. Unti-unting nawala ang kapangyarihan ng Partido Komunista at naganap ang <i>multicandidate</i> na eleksyon. Pinahihintulutan din ang pagkritika sa mga opisyal ng pamahalaan at pinapayagan ang media ng mas libreng pagpapalaganap ng mga balita at impormasyon. Perestroika – programang itinatag sa Soviet Union ni Mikhail Gorbachev sa gitna ng mga taong 1980's upang isaayos-muli ng Soviet ang kanilang pang-ekonomiya at pampulitikang patakaran. Upang makasabay ang Soviet Union sa mataas na estadong pang-ekonomiya ng mga kapitalistang bansa tulad ng Alemanya, Japan, at Estados Unidos, ginamit ni Gorbachev ang desentralisadong pagkontrol ng ekonomiya at hinihikayat ang mga negosyante na maging <i>self-financed</i>. Pambungad: A. Glasnost • Ang Glasnost, isang salitang Ruso na nangangahulugang "pagiging bukas" ay isang patakarang ipinakilala sa Unyong Sobyet ni Mikhail Gorbachev noong huling bahagi ng dekada 1980. • Nilalayon nitong pataasin ang <i>transparency</i> sa gobyerno at lipunan, na nagbibigay-daan para sa higit na kalayaan sa pagsasalita, pamamahayag, at pagiging bukas sa pulitika. • Ito ay isa sa mga pangunahing bahagi ng mas malawak na programa ng reporma ni Gorbachev, kasama ang perestroika (restructuring), na nilayon upang muling pasiglahin ang sistema ng Sobyet. • Nagdulot ito ng mga makabuluhang pagbabago sa lipunang Sobyet, kabilang ang tumaas na pampublikong talakayan ng mga dating bawal na paksa, higit na kalayaan sa pagpapahayag, at sa huli ay nag-ambag sa pagbuwag ng Unyong Sobyet noong 1991. B. Perestroika • isa pang terminong Ruso, ay isinasalin sa "restructuring" o "reorganization." Ito ay isang patakarang ipinakilala ni Mikhail Gorbachev noong huling bahagi ng 1980s bilang bahagi ng kanyang mas malawak na agenda ng reporma para sa Unyong Sobyet.	
--	---	--

- Nilalayon ng Perestroika na pasiglahin ang ekonomiya ng Sobyet at sistemang pampulitika sa pamamagitan ng pagpapakilala ng mga elemento ng mekanismo ng pamilihan at desentralisasyon
- Sa ilalim ng perestroika, may mga pagtatangka na repormahin ang iba't ibang sektor ng ekonomiya, kabilang ang agrikultura, industriya, at kalakalang panlabas.
- Habang ang perestroika sa una ay naglalayong pasiglahin ang sistema ng Sobyet, ang pagpapatupad nito ay nahaharap sa mga makabuluhang hamon at hindi sinasadyang mga kahihinatnan. tulad ng pagtaas ng kahirapan sa ekonomiya para sa maraming tao, at ang pangangailangan para sa kalayaan sa mga republika ng Sobyet.
- Tulad ng Glasnost, ang Perestroika ay gumanap ng isang mahalagang papel sa tuluyang pagbuwag ng Unyong Sobyet noong 1991.

Gawain: Punan ang tsart ng wastong impormasyon

	Glasnost	Perestroika
Layunin ng Patakaran		
Mga Pagbabago sa ilalim ng Patakaran		
Epekto ng mga patakaran sa mga Russians		

C. Paglinang at Pagpapalalim

Ikalawang Araw

Kaugnay na Paksa 1: Pagkakabuwag ng USSR

Pagproseso ng Pang-unawa

A. Lokasyon ng Soviet Union/USSR

Gawain : GeoPardy

video watch

Panuto: Hayaang suriin ng mga mag-aaral ang mapa ng Russia. Ipasagot ang mga sumusunod na katanungan. Gagawin ang presentasyon ng sagot ng mag-aaral sa pamamagitan oratorical speech/story telling/diad

Pinagkunan ng Larawan ng Mapa

ruddianMap. (n.d.).
<https://www.deviantart.com/fjana/art/Flags-of-the-Union-State-864050926>

Link para sa video showing

<https://www.youtube.com/watch?v=zjNGHHjGrRc>

	Mga gabay na tanong 1. Ano ang mga pangunahing lungsod sa Russia, at saan sila matatagpuan? 2. Makikilala mo ba ang mga heograpikal na katangian ng Russia, gaya ng mga bulubundukin, ilog, at anyong tubig nito? 3. Paano naiimpluwensyahan ng heograpiya ng Russia ang klima at likas na yaman nito? 4. Ano ang ilang kilalang landmark o kultural na site na matatagpuan sa buong Russia? 5. Paano nagbago ang heograpiyang pampulitika ng Russia sa paglipas ng panahon, lalo na tungkol sa mga hangganan nito at pagpapalawak ng teritoryo? 6. Ano ang mga geopolitical na implikasyon ng posisyon ng Russia bilang isang malaking bansa? 7. Paano nakakaapekto ang mga likas na yaman ng Russia, tulad ng mga reserbang langis at gas, sa ekonomiya at pandaigdigang impluwensya nito? Ikatlong Araw <i>B. Kalagayang politikal ng Russia bago ang digmaan</i> Ang USSR na itinuring na pinakalamaking bansa sa daigdig ay binuo ng Sosyalistang Republika. May 15 estado ang USSR Ngunit sa 15 ito, isa lamang ang kumokontrol o pinaka superyor sa kanila – ang bansang RUSSIA. Ang layunin ng republikang ito ay patnubayan ang pandigdigang polisiya ng CPSU o Communist Party of Soviet Union kasama na dito ang pagpapalakas ng komunismo sa buong bansa at kalakip din nito ang pag-iwas sa Russia na maging sangkot muli sa digmaang pandaigdig. Itinuring na isang superpower pagdating sa usaping digmaan, binuo ang CPSU upang palakasin ang sosyalismo at iwasan ang pakikidigma sa ,mga kalapit na bansa. Tinatayang pinagsama-sama ang lakas ng mga republika sa USSR bilang isang komunistang kontinente. Sa halip na magdigmaan sa isa-isa, nagsanib puwersa sila upang maging banta sa mga nagbabalak na pasukin ang kanilang teritoryo. Bago pa man ang pagkakabuwag ng USSR, ang buong bansa noon ay nasa ilalim ng pamahalaang Monarkiya. Noon 1917, pinatalsik ng mga Bolshevic ang naghaharing pamilyang Romanov. Kasabay nito ay kabi-kabilang digmaang sibil ang naganap hanggang sa nabuo ang kolaborasyong Russia, Ukraine, Belarus at Transcaucasia – ang apat na orihinal na miyembro ng Soviet Union.	Pinagkunan ng ilang teksto https://www.youtube.com/watch?v=PXI25gDkQ_c
--	--	--

Nakikala rin sa kasaysayan ng Soviet Union sina Vladimir Lenin na nagtaguyod ng Marxismo. Sa kanyang pagkamatay ay pumalit naman c Joseph Stalin na isang diktador na dating lider ng *Georgian Revolution*. Mula noon, nanatili ang pamahalaang komunismo at nagpasalin-salin sa iba't ibang liderato hanggang sa sumapit ang digmaang pandaigdig. **Gawain: On the Rushians** (Tingnan sa pahina 2 ng Sagutang Papel)

C. Dahilan ng pagkawatak-watak o pagkakabuwag ng Unyong Sobyet

Pambungad:

Ang pagbagsak ng USSR, na naganap noong 1991, ay isang kumplikadong kaganapan na naiimpluwensyahan ng isang kumbinasyon ng panloob at panlabas na mga kadahilanan. Narito ang ilan sa mga pangunahing salik na nag-ambag sa pagbagsak ng Unyong Sobyet:

- Pagwawalang-kilos ng ekonomiya: Ang ekonomiya ng Sobyet ay nahaharap sa mga malubhang problema sa istruktura, kabilang ang kawalan ng kahusayan, mga pagkabigo sa gitnang pagpaplano, at kakulangan ng pagbabago.
- Mga reporma ni Gorbachev: Ang mga patakaran ni Mikhail Gorbachev ng glasnost (pagiging bukas) at perestroika (restructuring) ay naglalayong repormahin ang sistema ng Sobyet. Gayunpaman, ang mga repormang ito ay humantong sa hindi sinasadyang mga kahihinatnan, kabilang ang pagtaas ng hindi pagkakasundo sa pulitika at mga kahilingan para sa kalayaan sa mga republika ng Sobyet.
- Nasyonalismo at etnikong tensyon: Ang Unyong Sobyet ay isang multi-etnikong estado na binubuo ng iba't ibang mga republika na may natatanging kultura, linggwistiko, at makasaysayang pagkakakilanlan. Ang mga tensyong etniko at ang mga reporma ni Gorbachev ay hindi sinasadyang nagpalakas ng loob ng mga kilusang nasyonalista, lalo na sa mga estado ng Baltic, Ukraine, at Caucasus.
- Kawalang-tatag sa politika: Ang mga pagtatangka ni Gorbachev na repormahin ang sistemang pampulitika ng Sobyet ay humantong sa pagluwag ng kontrol ng Partido Komunista at ng sentral na pamahalaan. Lumikha ito ng vacuum ng kapangyarihan at nagbigay-daan para sa paglitaw ng mga alternatibong pwersang pampulitika, kabilang ang mga grupo ng oposisyon at mga kilusang nasyonalista.
- Militar at geopolitical na mga hamon: Ang Unyong Sobyet ay nahaharap sa makabuluhang militar at geopolitical na mga hamon, kabilang ang pakikipaglaban sa armas sa Estados Unidos, magastos na mga interbensyon militar sa Afghanistan at Silangang Europa, at lumalagong panggigipit para maging demokratiko
- Krisis sa ekonomiya at kakapusan: Ang ekonomiya ng Sobyet ay nakaranas ng matinding kakapusan sa mga kalakal ng mamimili, pagkain, at pangunahing

	pangangailangan dahil sa kawalan ng kahusayan sa produksyon, pamamahagi, at paglalaan ng mapagkukunan. Nagdulot ito ng kawalang-kasiyahan sa publiko at nasira ang tiwala sa sistema ng Sobyet. • Pagbagsak ng Eastern Bloc: Ang pagbagsak ng Berlin Wall noong 1989 at ang kasunod na pagbagsak ng mga rehimeng komunista sa Silangang Europa ay nagpapahina sa impluwensya ng Unyong Sobyet sa rehiyon at lalong nagpapahina sa pagiging lehitimo ng sistemang Sobyet. • Tangkang kudeta: Noong Agosto 1991, isang grupo ng mga opisyal ng Partido Komunista ang nagsagawa ng kudeta laban kay Gorbachev sa huling pagsisikap na mapanatili ang Unyong Sobyet. Nabigo ang kudeta, ngunit lalo nitong pinahina ang sentral na pamahalaan at pinabilis ang pagkawatak-watak ng USSR Gawain 2: Video Watch https://www.youtube.com/watch?v=w11k7c3H3uk Mga Gabay na Tanong hango sa pinanood na <i>video</i> 1. Sino si Mikhail Gorbachev at ano na ang kalagayan ng USSR nang sya ang namuno dito? 2. Ipaliwanag ang kahulugan ng Glastnost at Perestroika 3. Anu-anong pagbabago ang naganap sa Lipunan ng USSR sa ilalim ng pamamahala ni Gorbachev? 4. Isa-isahin at bigyang paliwanag ang mga naging dahilan ng pagbagsak ng USSR noong 1991 D. Implikasyon ng pagkakabuwag ng USSR sa makabagong kasaysayan ng Russia at sa buong daigdig Pambungad Ang pagbagsak ng USSR ay may makabuluhang implikasyon kapwa sa loob ng dating mga republika ng Sobyet at sa buong mundo. Narito ang ilan sa mga pangunahing implikasyon: • Pag-usbong ng mga malayang estado: Ang pagkawasak ng Unyong Sobyet ay humantong sa paglitaw ng mga independiyenteng estado sa mga dating teritoryo nito. Labinlimang independiyenteng bansa, kabilang ang Russia, Ukraine, Belarus, ang mga estado ng Baltic, at iba pa, ang lumabas mula sa pagbagsak ng USSR. • Marami sa mga bagong independiyenteng estado ang nagsimula sa mga transition mula sa centrally planned economies tungo sa market-oriented system. Ang paglipat	
--	---	--

na ito ay nagsasangkot ng pribatisasyon, liberalisasyon ng kalakalan at pamumuhunan, at mga reporma na naglalayong itaguyod ang pagnenegosyo at paglago ng ekonomiya.

- Binago ng pagbagsak ng Unyong Sobyet ang geopolitical landscape, na humahantong sa pagbabago sa power dynamics at alyansa
- Sa pagbagsak ng Unyong Sobyet, ang mga bagong independiyenteng estado ay nagmana ng malawak na nuclear arsenals. Ang mga pagsisikap ay ginawa upang tansagin ang mga sandatang ito, pigilan ang kanilang paglaganap, at isulong ang mga kasunduan sa pagkontrol ng armas.
- Ang pagbagsak ng Unyong Sobyet ay may mga implikasyon para sa pandaigdigang ekonomiya, kabilang ang mga pagbabago sa mga pattern ng kalakalan, daloy ng pamumuhunan, at mga merkado ng enerhiya. Nagbukas ito ng mga bagong pagkakataon para sa mga kumpanyang Kanluranin na ma-access ang mga dating saradong merkado sa dating bloke ng Sobyet, habang lumilikha din ng mga hamon na nauugnay sa paglipat at pagsasama ng ekonomiya.

**KALAYAAN NG MGA BANSANG
KABILANG SA KOMUNISMONG
PAMAHALAAN NG USSR**

*Komentuhan ang larawan. Ano ang ipinahihiwatig nito?

Ang pagkabuwag ng USSR ay nagdulot sa mga bansang dating bahagi nito ng pagkakataong magdeklara ng Kalayaan. Naging hudyat din ito ng pagtatapos ng *bipolarity* o ang paghahati ng daigdig sa dalawang magkaiba o nagtutunggaliang puwersa ng pamamahala – demokrasya at komunismo.

Ikaapat na Araw

Pinatnubayang Pagsasanay

Gawain: Katwiran, Ipaglaban

broken flag. (n.d.).
<https://stock.adobe.com/search/images?k=%22soviet+flag%22>.

	Panuto: Magkaroon ng isang 'mini-debate sa pagitan ng 2-3 miyembro ng dalawang pangkat. • Pangatwiran: Pamahalaang Angkop sa Russia - Komunismo o Demokrasya?	
D. Paglalahat	Pabaong Pagkatuto Gawain: Paano Kung.....? <i>(Tingnan sa pahina 3 ng Sagutang Papel)</i> Pagninilay sa pagkatuto Gawain: Write the Right Thing <i>(Tingnan sa pahina 4 ng Sagutang Papel)</i>	Tanggapin ang lahat ng sagot ng mag-aaral.

IV. EBALWAYSON NG PAGKATUTO: PAGTATAYA AT PAGNINILAY				MGA TALA SA GURO
A. Pagtataya	Pagsusulit <i>(Tingnan sa pahina 5-6 ng Sagutang Papel ang Gawain A-C)</i> Gawaing Pantahanan/Takdang-Aralin Magsaliksik: 1. Ang Amerika at ang Civil Rights Movement 2. Ang Poland at ang Solidarity Movement 3. Ang Protesta sa Tiannemen Square sa China 4. Ang Apartheid Movement sa Aprika			Batayang Kasagutan 1. A 2. B 3. B 4. A 5. B 6. N 7. A 8. B 9. B 10. A
A. Pagbuo ng Anotasyon	Itala ang naobserhan sa pagtuturo sa alinmang sumusunod na bahagi.	Epektibong Pamamaraan	Problemang Naranasan at Iba pang Usapin	<i>Hinihikayat ang mga guro na magtala ng mga kaugnay na obserbasyon o anomang kritikal na kaganapan sa pagtuturo na nakakaimpluwensya sa pagkamit ng mga layunin ng aralin. Maaaring gamitin o baguhin ang ibinigay na template sa pagtatala ng mga kapansin-pansing lugar o alalahanin sa pagtuturo.</i>
	Estratehiya			
	Kagamitan			
	Pakikilahok ng mga Mag-aaral			
	At iba pa			

				<i>Bilang karagdagan, ang mga tala dito ay maaari ding maging isa mga gawain na ipagpapatuloy sa susunod na araw o mga karagdagang aktibidad na kailangan.</i>
C.Pagninilay	<i>Gabay sa Pagninilay:</i> ▪ <u>Prinsipyo sa pagtuturo</u> <i>Anong prinsipyo at paniniwala ang naging bahagi ng ginawa sa aralin? Bakit dapat ituro ang aralin sa paraang aking ginawa?</i> ▪ <u>Mag-aaral</u> <i>Anong gampanin ng mga mag-aaral sa aralin? Ano at paano natuto ang mga mag-aaral?</i> ▪ <u>Pagtanaw sa Inaasahan</u> <i>Ano ang aking nagawang kakaiba? Ano ang maaari kong pang gawin sa susunod?</i>			<i>Ang mga entry sa seksyong ito ay mga pagninilay ng guro tungkol sa pagpapatupad ng buong aralin, na magsisilbing input para sa pagsasagawa ng LAC/Collab sessions. Maaaring gamitin o baguhin ang ibinigay na mga gabay na tanong sa pagkuha ng mga insight ng guro</i>